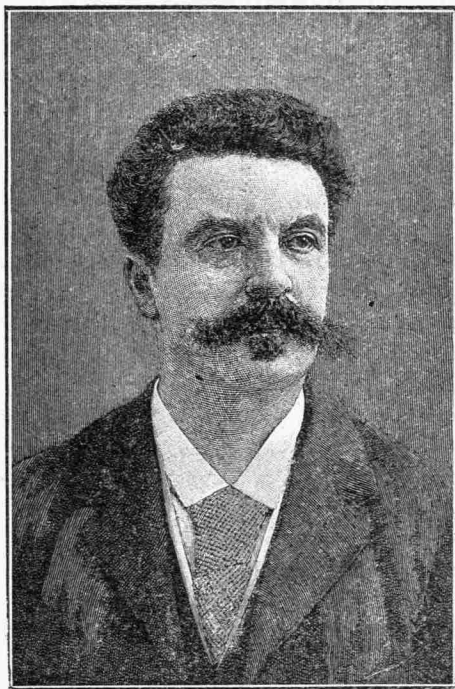
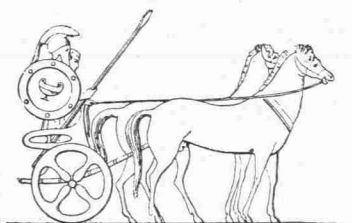

στος—τάχαριστου, ἡ ἀχάριστη—τῆς ἀχάριστης, ὁ φρόνιμος—ἡ φρόνιμη, ἐξ οὗ ἡ γλῶσσα δεινοτάτην ὑπέστη ἀναστάτῳσιν, καίτοι ἡ δύναμις τῆς παραδόσεως πολλάκις ἴσχυσε νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀρχαίαν χρῆσιν. Γενικῆ λοιπὸν κατέστη ἀπὸ τοῦδε ἡ τάσις τῆς διατηρήσεως τοῦ τόνου ἐν τῇ αὐτῇ συλλαβῇ κατὰ πάντας τοὺς τύπους τῆς αὐτῆς λέξεως· τοῦτο δὲ συντελούντων βεβαίως καὶ ἄλλων αἰτίων ὑπεβοήθησε τὰ μάλιστα τὸν κατ' ἀναλογίαν σχηματισμὸν τύπων, ὡς ὁ ἐν ἐπιγραφῇ τοῦ ἔτους 217 μ. Χ. ἀπαντῶν ἐξ ἰδίας προέφρασις, διότι ἂν ἐσχηματίζετο προαιρέσεως, ὁ τόνος ἔπρεπε νὰ μείνῃ ἐν τῇ τετάρτῃ ἀπὸ τοῦ τέλους συλλαβῆ, ὅπερ ἀδύνατον, ἢ νὰ καταβιβασθῆ εἰς τὴν προπαρὰλήγουσαν, ὅπερ δυσκόλως ἐπέτρεπε ἡ συνήθεια.

Ἐτέραν μεταβολὴν σπουδαιότατην δὲν δυνάμεθα μὲν νὰ ἀποδείξωμεν δι' ὠρισμένων γεγονότων ὡς εὐθὺς μετὰ τὴν μεταλλαγὴν τοῦ τόνου ἐπελθοῦσαν, διότι πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται ἐκτεταμένα μελέται, ἃς ἡμεῖς δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ ἐπιχειρήσωμεν, ἀλλ' ὅμως τοσοῦτον φυσικῆ καὶ ἀναπόδραστος συνέπεια ἐκείνης εἶνε, ὥστε τολμῶμεν νὰ δεχθῶμεν αὐτὴν καὶ ἀπὸ τοῦδε οὐδαμῶς ἀμφιβάλλοντες ὅτι ἐπιμελεστέρα ἔρευνα μέλλει νὰ ἀποδείξῃ τὴν ὀρθότητά τῆς ἡμετέρας ὑποθέσεως καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων. Ἐκτός τοῦ ἰδιαιτέρου ἐκάστης λέξεως τόνου ὑπάρχει καὶ ἐμφαντικὸς τις ἢ ρυθμικὸς τόνος ἐν τῇ ἐκ πολλῶν λέξεων συνισταμένῃ περιόδῳ, ὅστις ὀρίζει τὴν ἐν αὐτῇ θέσιν τῶν λέξεων, ἐνίοτε δὲ καὶ τὴν ἔννοιαν ἰκανῶς τροποποιεῖ, ὡς δυνάμεθα λ. χ. λέγοντες εἶμαι ὀλίγον εὐθύμος νὰ δηλώσωμεν δι' ἐμφαντικωτέρας τοῦ ὀλίγον ἢ τοῦ εὐθύμος ἀπαγγελίας ὅτι ὁ βαθμὸς τῆς εὐθυμίας εἶνε ἐλάχιστος ἢ τοῦναντίον ὄχι μικρός. Ὁ τόνος οὗτος τόσον ἀναποσπᾶστος εἶνε συνδεδεμένος πρὸς τὸν ἰδιαιτέρον τόνον ἐκάστης τῶν λέξεων, ὥστε ἡ μεταλλαγὴ ἐκείνου ἀδύνατον εἶνε νὰ μὴ ἐπέδρασε καὶ ἐπὶ τοῦτου. Ἐπομένως δὲν δυσκολευόμεθα νὰ ἀναγάγωμεν εἰς τοὺς εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ ἐντακτικῆς τόνου χρόνους καὶ πάσας τὰς ἐν τῇ ἡμετέρῃ γλῶσσῃ συνήθεις διαφορὰς τῆς θέσεως τῶν λέξεων ἐν τῇ περιόδῳ, ὡς λ. χ. σὲ ἀγαπῶ ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου φιλῶ σε, μοῦ εἶπε ἀντὶ εἶπέ μοι.

Ἄλλο λοιπὸν γλωσσικὸν φαινόμενον καθολικώτερον ἢ σημαντικώτερον τῆς μεταλλαγῆς τοῦ τόνου ἀδύνατον εἶνε νὰ εὐρεθῆ· γλῶσσα δὲ τσαυτάς δι' αὐτοῦ καὶ τόσον σπουδαίας ἀλλοιώσεις ἐν σχετικῶς βραχεῖ χρόνῳ ὑποστᾶσα δὲν εἶνε εὐλογον νὰ θεωρῆται πλέον ὡς συνέχεια τῆς ἀρχαίας.

ΑΝΔΡΕΑΣ Ν. ΣΚΙΑΣ

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΞΕΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Μ Ω Π Α Σ Σ Α Ν

Τὰ Γαλλικὰ γράμματα πενθοῦσι τὴν ἀπώλειαν τοῦ μεγάλου διηγηματογράφου Μωπασσάν, ὅστις ἀπὸ δύο ἐτῶν ἐγκλειστος ἐν φρενοκομίῳ ἀπέθανε πρὸ τίνος ἐκεῖ. Ὁ Μωπασσάν παρέχει θλιβερώτατον παράδειγμα συγγραφείως, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπουργὸς καὶ εἰρων Μοῖρα ἐφάνη ἐπὶ πολὺ παρέχουσα πᾶσαν θωπίαν, ὑπεθυμίζει δ' ἀπαξ ἔτι τὸ ἀρχαῖον ρητὸν «Μηδένα πρὸ τοῦ τέλους μακάριζε». Μόλις ἐνεφανίσθη, τὸ 1880, εἰς τὴν δημοσιότητα, τριακοντούτης, κατέλαβεν ὑπέροχον θέσιν μεταξὺ τῶν συστασιοδρόμων του, ὅσο δ' ἐξηκολούθει ἐργαζόμενος καὶ παράγων, τόσο καὶ ἀνυψοῦτο εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ἔθνους του, μέχρις οὗ ἐχαιρετίσθη καὶ ὑπὸ τῶν πολλῶν καὶ ὑπὸ τῶν ὀλίγων, ἀνεξαρτήτως πάσης φιλολογικῆς ἀποχρώσεως, ὡς κλασικὸς συγγραφεὺς, ὅστις ἀνύψωσε τὸ διήγημα εἰς ἀπαράμιλλον τύπον τελειότητος. Καὶ αἰφνης, ἐν τῇ ἀκμῇ διατελῶν τῆς δόξης καὶ σχεδὸν ἀκόπως καὶ γλυκύτατα ἀπολαύων τῆς ἀδιαιρέτητου ἐπιτυχίας του, ἀρπάζεται ἀπὸ τὴν φρενὴν νόσον, στραγγαλίζεται ὑπὸ τοὺς σιδηροὺς δακτύλους τῆς, ἀπηλιθιώνεται, ἐκμηδενίζεται, σύρεται εἰς τὸ φρενοκομεῖον, ἀποθνήσκει πρὶν ἐκπνεῦσθαι. Εἰκὼν εὐτυχεστάτου καὶ ὁμοῦ δυστυχεστάτου ἀνθρώπου, ὡς εἶπεν ὁ Ζολᾶ εἰς τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησε πρὸ τοῦ νεκροῦ αὐτοῦ, λόγον παλλόμενον ἀπὸ συγκίνησιν, ὑγρὸν ἀπὸ δάκρυα καὶ λάμποντα ἀπὸ εὐφραδείαν, ἐν τῷ ὁποίῳ πιστῶς καὶ ζωηρῶς ἀπεικονίζονται ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ καλλιτέχνης.

Ὁ Μωπασσάν, πρὶν ἐξασφαλίσει τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐκ τῆς φιλολογικῆς του ἐργασίας, ἐχρημάτισεν ἐπὶ τινὰ χρόνον ὑπάλληλος ὑπουργείου. Διδάσκαλον καὶ ἀντιλήπτορα τῶν πρώτων δοκιμῶν του εἶχε τὸν